Lietas Nr.C29257018
Lietas arhīva Nr. C-2570-18/16
ECLI:LV:RLPT:2018:0523.C29257018.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2018.gada 23.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā : tiesnese V.Gailīte
ar sekretāri E.Pavloviču,
piedaloties prasītājam /pers. A/ 2018.gada 9.maijā atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu par /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.
Tiesa

k o n s t a t ē j a :

2018.gada 29.janvārī prasītājs /pers. A/ (turpmāk arī prasītājs) Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā cēlis prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017.gada 25.janvārī Jūrmalā prasītājs ar atbildētāju noslēguši aizdevuma līgumu (turpmāk tekstā līgums), saskaņā ar kuru prasītājs aizdod atbildētājam 5900,00 euro.

Saskaņā ar līguma 1.2 punktu prasītājs aizdevuma summu atbildētājam izsniedzis skaidrā naudā pirms šī līguma noslēgšanas. Aizdevuma summas izsniegšanas un saņemšanas faktu apliecina līdzēju paraksti uz šī līguma.

Saskaņā ar līguma 1.3 punktu atbildētājs apņemas prasītājam atdot izsniegto aizdevumu līdz 2018.gada 28.janvārim.

Ar līguma 1.4 punktu prasītājs ar atbildētāju vienojas, ka aizdevuma summu atbildētājs atdot prasītājam skaidrā naudā, veicot regulārus ikmēneša maksājumus saskaņā ar šim līgumam pielikumā pievienoto maksājuma grafiku, sākot veikt maksājumus ar 2017.gada janvāra mēnesi – līdz 2017.gada 28.janvārim 200,00 euro apmērā, līdz 2017.gada 28.februārim 300,00 euro apmērā, līdz 2017.gada 28.martam 400,00 euro apmērā, un turpmāk par katru mēnesi līdz tekošā mēneša divdesmit astotajam datumam 500,00 euro apmērā.

Saskaņā ar līguma punktu 1.7 gadījumā, ja atbildētājs nokavē ikmēneša maksājumu, atbildētājs maksā prasītājam līgumsodu 5 euro apmērā par katru nokavēto dienu.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka atbildētājs līguma nosacījumus nav izpildījis un līdz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdim tiesā ir atmaksājis tikai 500,00 euro, no kuriem 200,00 euro atmaksājis 2017.gada 9.februārī un 300,00 euro atmaksājis 2017.gada 1.aprīlī, kā tas izriet no prasības pieteikumam pievienotās pamatsummas un līgumsoda maksāšanas tabulas.

Prasītājs norāda, ka sākot no 2017.gada aprīļa līdz pat prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā, prasītājs ir katru mēnesi sazinājies ar atbildētāju telefoniski un rakstījis e-pastus, lai atgādinātu atbildētājam par viņa esošajām parādsaistībām.

2017.gada 30.oktobrī prasītājs pa pastu nosūtījis atbildētājam brīdinājumu uz deklarēto dzīvesvietu par to, ka, ja atbildētājs nesāks pildīt parādsaistības, tad prasītājs iesniegs prasības pieteikumu tiesā. Atbildētājs brīdinājumu saņēmis, ko apliecina 2017.gada 9.novembra pasta paziņojums ar atbildētāja parakstu. Prasītājs norāda arī, ka pēc brīdinājuma saņemšanas atbildētājs līgumu nepilda.

Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka līgumā paredzētais parāda atmaksas termiņš ir beidzies, bet atbildētājs nav atmaksājis parādu 5400,00 euro līdz pat prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā.

Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka līgumsaistību nepildīšanas rezultātā uz 2018.gada 29.janvāri ir izveidojies līgumsods 13965,00 euro apmērā.

Papildus prasītājs norāda, ka lai līgumsods būtu samērīgs ar piedzenamo aizdevuma summu, prasītājs vēlas tikai daļēju līgumsoda piedziņu – 5400,00 euro.

Tādējādi prasītājs norāda, ka kopējā parāda summa kopā ar līgumsodu ir 10800,00 euro.

Prasītājs pamatojoties uz augstāk minēto saskaņā ar Civillikuma 1934., 1935., 1936., 1943., 1720.panta otrās daļas, 1721., 1723.pantu, Civilprocesa likuma 127.panta pirmo daļu, 128., 129., 130., 26.panta 1,punktu, 33., 34.panta 1.daļas b)sadaļu.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, aizdevuma summu 5400,00 euro apmērā un daļu līgumsoda 5400,00 euro apmērā, kopā 10800 euro saskaņā ar 2017.gada 25.janvārī starp prasītāju un atbildētāju noslēgto aizdevuma līgumu, ieskaitot piedzīto naudas summu prasītāja bankas kontā: Luminor Bank, konta Nr./konta numurs/. Piedzīt no /pers. B/ par labu prasītājam tiesāšanās izdevumus – valsts nodevu 637,25 euro apmērā, maksu par aizdevuma kopijas izgatavošanu 3,84 euro, pasta pakalpojumu izmaksas par ierakstītas vēstules nosūtīšanu 3,29 euro apmērā.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 3.aprīļa lēmumu lietas izskatīšana noteikta atklātā tiesas sēdē 2018.gada 9.maijā plkst.10:00.

Uz tiesas sēdi 2018.gada 9.maijā ieradies prasītājs /pers. A/.

Prasītājs tiesas sēdē prasību uzturēja pilna apmērā, lūdzot piedzīt no atbildētāja prasītāja labā neatmaksātā parāda summu 5400,00 euro, daļu līgumsoda 5400,00 euro apmērā, kā arī tiesāšanās izdevumus – valsts nodevu 637,25 euro apmērā, maksu par aizdevuma kopijas izgatavošanu 3,84 euro, pasta pakalpojumu izmaksas par ierakstītas vēstules nosūtīšanu 3,29 euro apmērā, bet pavisam kopā 11444.38 euro.

Atbildētājs tiesai saskaņā ar Civilprocesa 148. panta noteikumiem rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Nekādi iesniegumi vai lūgumi no atbildētāja tiesai nav iesniegti, neierašanās attaisnojoši dokumenti tiesā nav iesniegti.

Kā redzams no lietas materiāliem, prasītājs pieteikumā norādījis, ka atbildētāja deklarētā dzīvesvietas adrese ir /adrese/. Tiesa pārbaudījusi šā apstākļa atbilstību faktiskajam stāvoklim, ko apstiprina attiecīgas izziņas, kas pievienotas lietai.

Ja prasības pieteikums atbildētājam nosūtīts uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi, tad ir pamats konstatēt, ka tiesa izpildījusi Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas noteikumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Šāds regulējums sistēmiski sasaucas ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1.pantā definēto likuma mērķi – panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību, kā arī 4.panta pirmajā daļā personai noteikto pienākumu paziņot attiecīgai dzīvesvietas deklarēšanas iestādei par dzīvesvietas maiņu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1] panta 3.punktam, uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas. Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietas dalībnieki par lietas izskatīšanu informēti likumā noteiktā kārtībā. Ņemot vērā minētos apstākļus, tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem, atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētājas piedalīšanās tiesas sēdē.

Pastāvot norādītajiem apstākļiem, ņemot vērā prasītāja lūgumu, tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209. pantā norādītos lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus, līdz ar ko atzina par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Tiesa, pārbaudījusi prasības pieteikumu un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība ir daļēji apmierināma sekojošu

motīvu dēļ:

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190. panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda tie fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietas izskatīšanas gaitā noskaidrots, ka starp prasītāju un atbildētāju 2017.gada 25.janvārī noslēgts notariāli apstiprināts aizdevuma līgums.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam saskaņā ar līguma 1.3 punktu bija jāatdod prasītājam pilnā apmērā visa parāda summa līdz 2018.gada 28.janvārim.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojumu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājam, maksājumi bija jāsāk veikt ar 2017.gada janvāra mēnesi: līdz 2017.gada 28.janvārim 200,00 euro apmērā, līdz 2017.gada 28.februārim 300,00 euro apmērā, līdz 2017.gada 28.martam 400,00 euro apmērā un turpmāk par katru mēnesi līdz tekošā mēneša divdesmit astotajam (28.) datumam 500,00 euro apmērā.

Izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus un parāda aprēķinu no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenams neatmaksātais parāds 5400,00 euro apmērā uz sprieduma taisīšanas dienu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka parādu prasītājam ir samaksājis.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanas īstā laikā (terminā). Atbilstoši Civillikuma 1716.panta otrajai daļai, līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgi (atkārtotu) vai pieaugušu maksājumu vai devumu veidā.

Savukārt šī panta trešajā daļa noteikts, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1720.panta 2.punktu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar līguma 1.7 punktu puses ir vienojušās, ka atbildētājs maksās līgumsodu 5 euro apmērā par katru nokavējuma dienu, ja nepildīs līgumu.

Tiesa secina, ka līgumsoda apmērs, ko prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja nav samērīgs un daļā par līgumsoda piedziņu no atbildētāja ir apmierināms tikai daļā, attiecīgi 10% apmērā no atlikušā parāda summas.

Civillikuma 1724.[1]pants nosaka, ka tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus. Ja līdzēji vienojušies, ka līgumsoda samaksa atsvabina šā soda cietēju no procentiem un augļiem, kas no viņa pienākas, kā arī zaudējumu atlīdzības, tad samazinātā līgumsoda apmērs nedrīkst būt mazāks par otram līdzējam nodarītajiem zaudējumiem.

Tā kā atbildētājs pieļāvis maksājumu kavējumus, tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības saņemt no atbildētāja arī līgumsodu, taču, ievērojot Civillikuma 1716.panta trešās daļas noteikumus, līgumsoda apmērs nevar pārsniegt 10 % no pamatparāda.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka no atbildētāja līgumsods piedzenams 10 procentu apmērā no pamatparāda, t.i., 540,00 euro apmērā, bet prasība daļā par līgumsoda 4860,00 euro piedziņu ir nepamatota un noraidāma.

Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenams līgumsods par aizdevuma atmaksas nokavējumu 540,00 euro apmērā.

Prasītājs lūdzis tiesu piedzīt kā tiesāšanās izdevumus pasta pakalpojumu izmaksas par ierakstītas vēstules nosūtīšanu atbildētājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Savukārt, Civilprocesa likuma 33.panta pirmā daļa noteic, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir: valsts nodeva; kancelejas nodeva; ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir: izdevumi par advokāta palīdzību; izdevumi sakarā ar ierašanos uz tiesas sēdēm; ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi; izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību; izdevumi par tulka palīdzību tiesas sēdē.

Kā redzams, pasta pakalpojumu izmaksas par ierakstītas vēstules nosūtīšanu atbildētājam nav tiesāšanās izdevumi. Tie ir zaudējumi, kas radušies prasītājam, bet prasība par zaudējumu piedziņu nav celta un iepriekš minētās summas piedziņai nav nekāda pamata, tādēļ šāds lūgums noraidāms.

Tāpat prasītājs ir lūdzis piedzīt no atbildētāja tiesāšanās izdevumus maksu par Aizdevuma līguma kopijas izgatavošanu 3,84 euro. Minētie izdevumi

ir tiesāšanās izdevumi, proti, ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi, taču arī šis lūgums noraidāms, jo nav iesniegti pierādījumi par samaksu par Aizdevuma līguma kopijas izgatavošanu.

Kā jau teikts iepriekš, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Tā kā prasība ir apmierināta daļēji, proti, par parāda piedziņu 5400,00 euro un līgumsodu 540,00 euro, kopā 5940,00 euro, tad prasītāja labā piedzenamas tās prasītāja samaksātās summas proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, proti, valsts nodeva 472,24 euro un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3.20 euro, pavisam kopā 475,44 euro.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minēto tiesību normu noteikumus, prasītājam nosakāmas tiesības saņemt likumiskos 6% (seši procenti) gadā no parāda pamatsummas 5400.00 *euro* apmērā par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājiem nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz minēto un Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/ prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, aizdevuma summu 5400 euro apmērā.

Noraidīt daļā par līgumsoda piedziņu no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, līgumsodu 4860 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, līgumsodu 540,00 euro apmērā.

Parāda summa iemaksājama /pers. A/, personas kods /personas kods/ kontā: AS "Luminor Bank", /konta numurs/.

Noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/ lūgumu piedzīt tiesāšanās izdevumus 7.13 euro.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, samaksāto valsts nodevu 472,24 euro un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3.20 euro, kopā 475,44 euro.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no parāda pamatsummas 5400,00 *euro* (pieci tūkstoši četri simti).

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu valsts labā 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2018.gada 23.maija, Rīgas apgabaltiesas civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese V. Gailīte